

LATVIEŠU RAKSTNIECEI VIZMAI BELŠEVICAI - 90

Par latviešu tautas sirdsapziņu dēvētajai dzejniecei Vizmai Belševicai šī gada 30. maijā apritētu 90 gadu. Rakstniece uzauga _____ un pie radiem Ugālē. “Ne tev kas bijis, ne būs” mēdza teikt Vizmas vecmamma, un meitene šim pareģojumam arī svēti ticēja. Tomēr viņas nākotne izrādās citāda.

Īstu vētru literārajā un padomju politiskajā vidē sacēla _____. gadā iznākušais Belševicas krājums _____ un sevišķi tajā iekļautā _____ “Indriķa Latvieša piezīmes uz Livonijas hronikas malām”, kurā tiek vilktas paralēles starp krustnešu iebrukumu Latvijas teritorijā _____ un padomju varu Latvijā. Dzejnieks Imants Lasmanis uzrakstīja pret Belševicu vērstu pasūtījuma dzejoli “Nolādējums zaimotājam”, uz kuru ar satīrisku dzejoli “Latviešu tautas častuškas uz žurnāla “Karogs” malām” atbildēja dzejnieks _____. Padomju vara pēc 11 sēžu sasaukšanas uz četriem gadiem atņēma Belševicai jebkādas _____ iespējas, tomēr tā vietā viņa ieguva ko citu – neizmērojamu tautas _____.

Cilvēki ielās citēja “Gadu gredzenus”, bet jaunākais, neiznākušais dzejas krājums – _____ – melnajā tirgū maksāja 30 rubļu (trešdaļu no Belševicas vīra Zigmāra Elsberga mēnešalgas).

Belševica atklājās ne tikai kā dzejniece ar absolūto “_____”, bet arī kā nepakļāvīga un _____ personība. Pirmo dzejas krājumu “Visu gadu šogad pavasaris”, kurā vēl ieskanējās jaunās dzejnieces naivā ticība padomju ideāliem, viņa vēlāk vēlējās izsvītrot no savas biogrāfijas. Belševicas kopotajos rakstos šis krājums _____ iekļauts.

Nevarot publicēties, Belševica ļoti daudz _____ no angļu, ukraiņu un krievu valodas – viņa latviešu valodā iztulkojusi Džeroma K. Džeroma “Trīs vīrus laivā”, Alana Aleksandra _____ “Vinniju Pūku un viņa draugus”, Aksela _____ “Stāstu par Sanmikelu”, Ernesta _____ garstāstu “Sirmgalvis un jūra” un daudzus citus klasikas darbus.

Dzīves otrajā cēlienā Belševica sāka strādāt pie autobiogrāfiskās triloģijas – “_____”, “Bille un karš” (sākumā – “Bille dzīvo tālāk”) un “Billes skaistā jaunība”. Romāna varone Bille aug ar mātes radītu pārliecību, ka viņa ir lempīgs un nekam nederīgs bērns jeb “kas Billei, tas vienmēr ļoti neglīts”. Atklājot Billes ģimenes nabadzību, tiek arī dekonstruēts mīts par idealizētajiem tā sauktajiem “_____”, kad it kā visi bija tikai laimīgi un pārtikuši. _____ romāna darbība turpinās krievu,

tad atkal vācu un tad atkal krievu laikos, Belševicai notikumus aprakstot šķietami _____ un nereti _____. 2018. gadā režisore Ināra Kolmane pēc šī darba motīviem uzņēma mākslas filmu “Bille”, kas saņēma “_____” apbalvojumu kategorijā “Gada labākā spēlfilma”.

Belševica ir vārdu autore vairākām latviešu kulta dziesmām un laikmeta neoficiālajām himnām – Imanta Kalniņa “_____”, _____ “Es aiziet nevaru”, “Čakārņitīm” un “Kamolā tinējai”. Pēc Belševicas stāsta motīviem 1979. gadā tiek uzņemta filma “Tās dullās _____ dēļ” (režisore Vija Beinerte), bet 2011. gadā par rakstnieces dzīvi uzņemta Mārites Balodes videofilma “Es aiziet nevaru... Vizmai Belševicai 80”.

Par dzejniekiem kļuva arī abi Belševicas dēli – _____ un _____ Elsbergi. Diemžēl Klāvs Elsbergs 1987. gadā _____ gāja bojā _____ apstākļos. Iebilstot par to, ka viņa nāve netika pienācīgi izmeklēta, Belševica atsacījās no valsts piešķirtās _____ par viņas dzejas krājumu “Dzelte laiks”.

Belševica ir vadījusi Latvijas Vispasaules rakstnieku, dzejnieku un izdevēju savienības PEN klubu, darbojusies Latvijas Nacionālajā neatkarības kustībā un Tautas frontē, kā arī vairākkārt virzīta _____ balvai literatūrā.